Nᴱᴿ 123

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 12 Października v. s. 1828 Roku.

Wiadomości Krajowe.

— *Wilno.* —

PROGRAMA.

Konkurs do Katedry Prawa Rossyyskiego cywilnego i kryminalnego, tudzież teoryi Processu Sądowego.

CESARSKI Uniwersytet Wileński, na mocy § 22 Ustaw Naywyżey dla niego potwierdzonych, ogłasza Konkurs do Katedry Prawa Rossyyskiego cywilnego i kryminalnego, tudzież teoryi Processu Sądowego. Ubiegający się o tę Katedrę obowiązany jest złożyć w języku Rossyyskim: 1) rozprawę, w którey wyłożywszy źródła nauki Prawa Rossyyskiego cywilnego i kryminalnego, wymieni dzieła o tych dwóch gałęziach Prawodawstwa oyczystego traktujące i krytycznie nad niemi się zastanowi, podając razem sposób naylepszy, jakiego w wykładzie tey nauki w Uniwersytecie trzymać się będzie. Ze zaś historya i literatura nauki prawa i prawodawstwa powinny wchodzić w skład zupełnego kursu, należy przeto zastanowić uwagę nad sposobem pożytecznego wykładania Historyi Prawa Rossyyskiego, wyjaśniając podział jey na epoki, stosownie do przyjętego przez autora planu. 2) Oprócz powyższey rozprawy ubiegający się złoży dzieło swoje o Prawie Rossyyskiém, bądź drukowane, bądź w rękopiśmie, jakie ma gotowe; albo, jeśliby żadnego nie miał, wypracuje drugą rozprawę, o któreykolwiek części Prawa Rossyyskiego, cywilnego lub kryminalnego.

Takowe rozprawy mają bydź przysłane do Wilna, naydaley na dzień 1 września r. 1829, pod adressem: *do Rządu CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego.* Professor tey Katedry pobierać będzie pensyi roczney po rubli srebrnych 1,500 i używać wszystkich przywilejów, przywiązanych do urzędu Professora P. Z. Uniwersytetu Wileńskiego.

(Podpisano) Rektor Uniwersytetu i Kawaler *W. Pelikan.*

Sankt-Petersburg, dnia 1 października.
(Journal de St-Petersbourg.)

Radca Stanu *Prażewski*, naczelnik oddziału w kancellaryi Ministra Skarbu, i P. *Tukmaczew*, 5tey klassy, dyrektor kancellaryi Marszałka Polnego Hrabiego *Wittgensteina*, podwyższeni zostali, pierwszy do rangi Rzeczywistego Radcy Stanu, a drugi do rangi 4tey klassy.

— Summy w złocie i srebrze, otrzymane z Persyi, w wynagrodzeniu kosztów ostatniey woyny, przychodzą teraz do tuteyszey stolicy. Pomiędzy monetą złotą, znaydują się medale wielkości i wagi nadzwyczayney; ciekawe w tey mierze szczegóły udzielone będą publiczności. Rząd zapewne obmyśli środek, aby były zachowane exemplarze każdego z tych medalów.

— Jarmark Niżnie-Nowgorodzki rozpoczął się d. 28 lipca, i trwał aż do początku września; co zapewne pochodziło ze spoźnionego przybycia karawan Sybirskich i Bucharskich, z których ostatnie nadciągnęły dopiéro do Niżnie-Nowgorodu dnia 12 sierpnia. Wartość wszystkich towarów na jarmark zwiezionych, dochodziła do 107,383,674 rubli; kupcy najęli 2,107 sklepów i 1,511 szop. Donoszą z Moskwy, że wielu kupców, którzy powrócili z tego jarmarku, przywiozło napowrót wszystkie materye jedwabne zagraniczne, nie sprzedawszy; zapewniają oni, że wyroby jedwabne rossyyskie łatwieyszy miały odbyt po 4 rub. assygn., niż francuzkie po r. 3. Ormianie i Bucharczykowie pytali się tylko o towary rossyyskie, kupcy, handlujący towarami zagranicznemi, skarżą się, że już nie mają z nich żadney korzyści, odtąd jak zaczęto ogłaszać w dziennikach szczegóły o produktach rękodzielni Rossyyskich, które są chętniey brane przez większą część kupujących.

Chotyń dnia 30 sierpnia.

Dnia 4 b. m. we wsi Sakurjanach, leżącey w tym powiecie, spadł grad wielkości orzecha. Zboża zupełnie zostały zniszczone na polach, które dotknął. (*J. d. S. P.*)

Achałcych dnia 17 sierpnia.

Jenerał-adjutant, Jenerał-piechoty Hrabia *Paskiewicz-Eriwański*, mianował Jenerał-majora Xiążęcia *Bebutowa*, naczelnikiem baszaliku Achałcychskiego, a podpółkownika *Dreschern*, Krymskiego półku piechoty, kommendantem miasta Achałcychu, którego załoga składa się z półku Szyrwańskiego piechoty i z dwóch kompanijy półku Dońskiego Kozaków Siergiejewa 1. (*J. d. S. P.*).

Francya.

Paryż dnia 29 września.
(Journal de St. Petersbourg.)

Birża Paryzka. Pięć od sta 106 fr. 20; Trzy od sta, 74 fr. 5; Akcye bankowe, 1810 fr.; pożyczka Królewsko-hiszpańska, 79¾ fr.; pożyczka Haytańska, 653 fr. 75.

Listy z Morei, przybyłe brygiem *Rusé*, który wyszedł z Kalamaty d. 4 września, a z Nawarynu d. 6, zgadzają się w doniesieniu, że woysko nasze znalazło w tém mieyscu kray nad spodziewanie, naymniey spustoszony. Cytryny, laury różowe, drzewa oliwne, dosyć gęstego użyczają cienia, a żołnierze nasi mogą łatwo mieć świeżą żywność, chociaż nieco przydrogo. Na monecie francuzkiey traci się; Grecy zawsze wolą pieniądze hiszpańskie; niedogodność ta wkrótce zniknie Podług niektórych listów, Turcy opuścili Koron i Modon, wszystko wymordowawszy, co tylko było w tych twierdzach, które woyska nasze zaymą w posiadłość. Słychać, że wkrótce przedsięwziętém zostanie oblężenie Patras; ale czekają na to przybycia jenerała *Schneider*, który był spotkany d. 10 około brzegów Sycylii. Jeden oddział ma także udać się ku Atenom. Ibrahim podpisał traktat ustąpienia z Morei; już 15 okrętów egip

skich zawinęło dla zabrania woysk swoich. Posłowie: francuzki, angielski i rossyyski przybyli do Nawarynu, gdzie, nie słychać jeszcze, aby się P. *Capodistrias* znaydował. Straszna siła morska połączyła się w tey zatoce. Bandery: francuzka, angielska i rossyyska, powiewają przy banderach: tureckiey i greckiey. Naywiększa zgodność panować zdaje się między trzema mocarstwami, które podpisały traktat z d. 6 lipca. Słychać, że główna kwatera francuzka będzie w Nawarynie, dokąd ma bydź zwożona żywność. Woyska, mające składać załogę tey warowni, udadzą się do niey lądem. Do każdego regimentu przyłączony jest transport. Okolice Kalamaty dosyć są piękne. Brzeg i wzgórza nad zatoką są uwieńczone krużgankami gajów, tworzących widoki rozległe i pod sznur idące. We dnie, pęki broni odbijają promienie słoneczne, jak gdyby horyzont był w płomieniach. Gorąco wielkie panuje, ale cień znośném je czyni.

— Inna gazeta nasza przytacza listy z Nawarynu pod d. 5, donoszące, że bardzo silna awangarda woyska francuzkiego zajęła stanowisko *Artheutua*, co zdaje się potwierdzać wiadomość, jakoby Koron miał bydź niezwłócznie attakowany. Wieśniacy, którzy jeszcze utrzymywali jakkolwiek rolnictwo w górach, ciągle dostarczają woysku świeżey pożywności. Pora jest skwarliwa; woda rzadka w niektórych mieyscach; wszelako wszystko póydzie dobrze, i z cierpliwością osiągnie się cel zamierzony.

— Gazeta *Goniec francuzki* zawiera niektóre ciekawe szczegóły, o wyjeździe statku przewozowego *Xiąże York*, do którego dawano ognia z twierdzy Belemskiey: „Rząd portugalski, wyraża ta gazeta, rozkazał, aby statek, który przywiózł wiadomość o przybyciu Królowey Donny *Maryi da Gloria* do Gibraltaru, nie wyszedł z Tagu bez przetrząśnienia; miano podeyrzenie, że przywiózł depesze ważne od osób, którym Don *Pedro* poruczył swą córkę, do P. *Palmella* i wicehrabiego *Itabayana*. Chciano przeto znaleźć pozor do zabrania tych depeszów; lecz odważny Anglik, dowodzący tym statkiem, wypłynął z Tagu, z niebezpieczeństwem zostania zatopionym przez artylleryą twierdz."

— Kawaier *Rodriguez*, sprawujący interessa portugalskie przy Dworze Turyńskim, jak tylko odebrał z Lizbony urzędową wiadomość o wyniesieniu na tron portugalski D. *Miguela*, podał do ministra sardyńskiego notę, w którey oświadczył o zerwaniu wszystkich stosunków z rządem czynnym Portugalskim, przydając atoli, że nieprzestanie działać w tytule sprawującego interessa Cesarza *Piotra IV*, jedynego pana, którego P. *Rodriguez* uznaje za prawego króla Portugalskiego.

Tulon dnia 19 września.

(Journal de St. Petersbourg.)

Woyska Ibrahima ciągle siadają na okręty; będą odwiezione do Alexandryi pod eskortą naszych statków.

Dnia 20. Wczora po południu, statek palny angielski, *Merkury*, przebywające ostatnią milę od Marsylii, i udając się do Smyrny, wszedł do naszey przystani. Wiozł, jako passażera, Lorda *Cochrane*, który, otrzymawszy bezpośrednio wolne weyście, poszedł do łazaretu, dla odwiedzenia półkownika *Fabvier*. Ci dway filohelleni (przyjaciele Greków) długo rozmawiali przez kraty. Niewiadomo, czy Lord *Cochrane* ma chęć zabawienia tu, lub odjechania zaraz do Smyrny; mówią, że najął pokoje w jednym hotelu; może bydź, iż będzie czekał, póki półkownik *Fabvier* skończy swoję kwarantannę, co nastąpi 3 października.

Galiota przewozowa *Diana*, naładowana drzewem i węglem, wypłynęła z Tulonu do Brindisi, portu Królestwa Neapolitańskiego, na brzegu morza Adryatyckiego. Skład materyałów, potrzebnych dla armii, przeznaczonéy na wyprawę do Morei, będzie, jak powiadają, urządzony w tym punkcie, a statki parowe będą przewoziły te artykuły z Brindisi do Morei.

Ładowanie 12 lub 15 okrętów przewozowych, stojących w porcie tulońskim, odbywa się z pośpiechem; jednak nie nadchodzi więcey woysk, co każe domyślać się, że czekają wypadku pierwszych kroków Jenerała Maison, w ostatniey wyprawie.

(z Gazety Lwowskiey).

Otó jest dokładny wykaz wyprawy posłaney do Morei, umieszczony w pismach paryzkich. Wódz naczelny: Jenerał Lejtnant Margr. Maison. Adjutanci: Kapitanowie St. Léger i Hr. Maison; Porucznicy pierwsi: Wengy, Margr. Fitz James i Margr. Soult, i Podporucznik Rohan-Chabot. Sztab Jeneralny: Szef, Jenerał Major Baron Durieu; Adjutanci: Kapitanowie Pelisser i Eynard; Podszef Pułkownik Trezel. Szefowie batalijonu Barthelemy i Kapitanowie Stamati-Bulgari, Viterhe, Pellic i Tatareau. Pierwsza brygada: Dowódzca, Jenerał Major Wice-Hrabia Tyburcyjusz Sebastiani. Adjutanci: Kapitanowie Tylly i Arnaud. Pułk 3ci strzelców konnych. Dowódzca: Pułkownik Margr. Faudoas; Pułk 8my liniowey piechoty. Dowódzca: Pułkownik Hr. Salperwick; Pułk 16ty linijowey piechoty. Dowódzca: Pułkownik Hr. Borgarelli d'Ison; Pułk 27my linijowey piechoty. Dowódzca: Pułkownik Despans de Cubières. Druga brygada: Dowódzca, Jenerał Major Baron Higonet. Adjutanci: Kapitan Jacquin i Porucznik Sers. Pułk 35ty linijowey piechoty. Dowódzca: Pułkownik Rullière; Pułk 46ty liniowey piechoty. Dowódzca: Pułkownik Mylius; Pułk 58my linijowey piechoty. Dowódzca: Wicehr. Dupont de Guesnay. Trzecia brygada: Dowódzca, Jenerał Major Schneider. Adjutanci: Porucznik Foucault i Porucznik drugi Hr. Clarke. Pułk 29 linijowey piechoty. Dowódzca: Pułkownik Lachau; Pułk 42gi linijowey piechoty. Dowódzca: Pułkownik Hr. Serre; Pułk 54ty linijowey piechoty. Dowódzca: Pułkownik Levis Xiąże Ventadour. Artylerya: Wódz naczelny, Pułkownik Wicehr. de la Hitte; Szefowie batalijonu: Hamat i Hennocque, i Kapitanowie Trulat, Leyva i Duhamel; 4 kompanije 5go i 8go pułków artyleryi pieszey z 2 bateryami do gór i z 2 bateryami polowemi; wraz z oddziałami 2go i 8go szwadronu i 7mą kompaniją pociągów artyleryi. Korpus Inżenierów: Wódz naczelny, Podpułkownik Audoy. Szef batalijonu Porel Vivier, i Kapitanowie Cavaignac, Baron, Montmasson i Lieffroy; 4 kompanije 2go pułku inżenierów, między któremi 1 minierów i 3 kompanije saperów, pod rozkazami Szefa batalijonu Morlaincourt. Zarząd: Intendent woyskowy Baron Volland, oprócz 4 Podintendentów i 3 Adjutantów. Dyrektor żywności: P. Sauvant z 96 niższymi urzędnikami. Szpitale: P. Roux, pierwszy lekarz, P. Beaupré, pierwszy chyrurg. Płatnik: P. Firino. Oddział król. żandarmeryi z Korsyki z 3 oficerami dodany dla główney kwatery ku utrzymaniu porządku i policyi.

AUSTRYA.

Wiedeń d. 22 września.

(Journal de St. Petersbourg.)

Cesarz raczył podarować jenerałowi jazdy baronowi *Frimont*, Xięciu Antrodouo, sześć wsi w hrabstwie Bihar, w Węgrzech; inwestytura tey donacyi nastąpiła w d. 27 z. m. w Palota, z wielką uroczystością i podług zwykłych formalności krajowych. Baron *Frimont* zajął osobiście w posiadłość te majątki.

— *Dnia 30* —

Według odebranych tu nayświeższych wiadomości z *Rio-Janeiro*, zachorowała w tameczney stolicy Infantka *Donna Paula*, druga córka Cesarza Brezyliyskiego *Don Pedra*, i dla tego nie mogła towarzyszyć w podróży siostrze swojey, młodey Królowey Portugalskiey *Donna Maryi da Gloria*.

N. Arcy-Xiężna *Marya Ludwika*, Xiężna *Parmy*, wyjechała ztąd dnia 27 b. m. na powrót do kraju swego. (*G. W.*).

Włochy.

Neapol dnia 13 września.

(Journal de St. Petersbourg).

Korweta *Galatea* i bryganty na *Aquila*, które były zachowane do usługi szczególney J. K. M., wypłynęły z tego portu, dla wzmocnienia statków krążących pod Trypolem. Z rozkazu Króla Jmci uzbrajają jeszcze w tymże celu inne statki z marynarki królewskiey.

Niderlandy.

Bruxella dnia 26 września.

(Journal de St-Petersbourg.)

Dziennik Hageński wyraża: Izba handlu i fabryk otrzymała od jeneralnego Konsula hiszpańskiego, rezydującego w tém mieście, odniesienie się, którego celem jest zbić przesadzone wieści, o stanie zdrowia na wyspie Kubie, które krążyły. Z odezwy tey okazuje się, że niesłusznie dano nazwisko powietrza gorączkom, które skutkiem ciągłych upałów, panowały w Hawanie; gdyż wedle niewątpliwych zapewnień, nikt z tych gorączek nie umarł, żaden nawet żołnierz; chociaż przeszło 700 chorych z załogi znaydowało się w szpitalu.

— Kometa *Encke*, zwany krótko-peryodowym, gdyż odbywa swój obieg w 1209 dniach, był zapowiedziany na 27 lub 28 zeszłego sierpnia; ukazanie się jego kilką dniami tylko spóźnione zostało. Odkryto go nie na piękném niebie Włoch lub Francyi, ale w klimacie mglistym Szkocyi. Gazeta *Posłaniec Glasgowski* donosi, że daje się widzieć gołém okiem w konstellacyi Barana i w kierunku gwiazdy świetney, drugiey wielkości, zwaney *Głowa Andromedy*, którą musi zakryć d. 10 października. Kometa ten ma środek bardzo wyraźny, lecz ogon zbyt mały. Nocy mgliste, a potém księżyc w całym blasku, nie dozwoliły go widzieć w Paryżu; ku końcowi dopiero tego miesiąca, kiedy księżyc nie będzie już na naszym horyzoncie, da się postrzedz kometa w stronie wschodniey, nie daleko tróykąta, uformowanego przez konstellacyą barana.

— Jest teraz w Lauzannie (w Szwaycaryi) kobieta, narodzona d. 17 grudnia 1714 r., a przeto mająca lat 114 bez trzech blizko miesięcy. Podwakroć była zamężną, a większą część życia przepędziła w ubiorze mezkim. Służyła przez lat 7 u jednego Xiążęcia medyolańskiego za gońca. Wygląda na lat sześćdziesiąt kilka; prosto się trzyma, jest bardzo żywa, silna, zdrowa, i nigdy nie chorowała; nie zna, co to jest zmordować się, a lekarze familii królewsko-francuzkiey przepowiedzieli jey jeszcze lat trzydzieści życia. Przed pięćdziesięcią laty utraciła włosy; lecz znowu potém wyrosły siwe i dosyć gęste, zęby dolne wszystkie powypadały bez bolu, a mało ich pozostało w szczęce górney; prawie nie sypia; wszystkie zmysły ma tak delikatne, jak inni ludzie, wyjąwszy jednak wzrok, od katarakty nieco przyćmiony: pamięć ma osobliwszą. Celnieyszym jey pokarmem jest kawa, bardzo osłodzona, którey pija czasem po 40 filiżanek na dzień.

Sprawy Greckie.

(Journal de St. Petersbourg).

Korfu dnia 11 września.

Listy z Prewezy, pod d. 8 teraźnieyszego miesiąca, donoszą, iż rządca tego miasta Weli-Bei Jazza, przybył tu 5; obawiając się zbliżenia okrętów greckich, kazał natychmiast wyyść jednemu z tych, które się znaydowały w tym porcie, i krążyć przed twierdzą Pantokratora i w poblizkości wyspy *Ste-Maure*. Uzbraja pozycyą Scalla, przy weyściu do zatoki, i wszyscy mieszkańcy byli obowiązani wziąć się do robot. Weli-Bei żądał od nich, prócz tego, pożyczki 50,000 piastrów tureckich, i kazał ogłosić rozkaz dzienny, który wkłada na każdego, wieku lat 16, obowiązek zapłacenia jednego piastra pogłównego. Naywiększa spokoyność panuje w Arta i jey okolicach; mieszkańcy powracają wszyscy do swoich domow. Pod koniec sierpnia, seraskier posłał woyska do Zagory (na północ Janiny), dla zniszczenia bandy rozbóyników, którzy pustoszyli te kraje. Mówiono w Prewezie, że wszyscy zwierzchnicy albańscy zanieśli do Porty prośbę pokorną przeciw Reszydowi Baszy, na którego mieysce pragną mieć Omer-Wriona, znającego lepiey obyczaje ich i zwyczaje, jak spółrodak. Upewniano, że sławny naczelnik Albański, Selikhtar-Powa, był jednym z tych, co podpisali się na tey prośbie. Jenerał *Church* bawi od kilku dni w *Ste-Maure*, nie chcąc, jak twierdzą, służyć z buntownikami, ponieważ rzeczywiście woyska jego usiłowały zmusić go do opłacenia sobie żołdu za trzy miesiące, a nie za sześć tygodni, jak to zalecał rozkaz prezydenta. Do 1,500 żołnierzy, zebrawszy się w tym celu przed kwaterą jenerała, zaledwo zostali powściągnieni przez statek parowy i mistyki, które wymierzyły przeciw nim działa.

Portugalia.

Lizbona dnia 10 września.

Przybycie królowy *Donny Maryi* do Gibraltaru było ogłoszone w naszey gazecie dzisieyszey, która wprost nazywają Xiężną Grand-Pare, i oznaymuje, iż się udaje do krajow Cesarza Austryackiego. (*J. d. S. P.*).

Brezylia.

Rio-Janeiro, dnia 27 lipca.

(Journal de St. Petersbourg).

Otó odezwa Cesarza Don Pedra do narodu Portugalskiego.

Portugalczycy!

Nie jako Król przemawiam teraz do was, bo zrzeczenie się korony przeze mnie jest dopełnionem, lecz jako oyciec i opiekun waszey Królowéy, Donny Maryi II.

Stan przymusu, w którym się znayduje brat móy, infant *Don Miguel*, pod wszelkiemi, jakie być mogą, uważając go względami, jest jasny i oczywisty: Mniemać przeciwnie, bez obrażenia honoru jego, który mam za nietykalny, bynaymniey nie można: inaczey, byłoby to uważać go za zdraycę wszystkich upewnień i przyrzeczeń, które dał mi albo uczynił, kiedym był jego królem, oraz za łamiącego przysięgę, którą wolnie i z własney chęci wykonał w Wiedniu, a zatwierdził w Lizbonie, pierwiey, nim naród otrzymał prawną reprezentacyą na mocy konstytucyi, którą wam dałem i zabezpieczyłem, którą on z wami przyjął, i która uroczyście i wolnie zaprzysiężoną została.

Fakcya burzliwa zajęła wszystkich umysły pośród nieszczęśliwey Portugalii, pod pozorem bronienia tronu i ołtarza, a w istocie na pogardę wszelkich względów religiynych, cywilnych i politycznych. Zaprzecza praw niewątpliwych, i nietykalnych, na mocy których królowa wasza przybyła prawnie zasieść na tronie swych przodków; fakcya ta nad rządem panuje, ona królestwem rządzi. Ona rozwiązała izbę deputowanych, zacnych, znakomitych zasługami, jako też wymową, i zwołała bezpośrednio drugą, podług tytułu V, rozdziału I, artykułu 74 karty konstytucyyney, wyraźnie przywłaszczając tym sposobem władzę prawodawczą; mianowała nową juntę, którey dała nowe instrukcye względem wyboru deputowanych.

Nie mogła jednak, jak się spodziewała, nadać im prawego charakteru, i jednym razem zniweczyła kartę konstytucyyną, zwołując dawne kortezy, ową instytucyą już zniesioną przez zaprzysiężenie tey konstytucyi. Ona pochwaliła zbrodnie popełnione nad wiernymi obywatelami względem ich przysięgi; ona upoważniła woyska, których powinnością było czuwać nad bezpieczeństwem publicznem, do wywierania okrucieństw, pod pozorem niby bronienia tronu i ołtarza.

Na ileż to nieszczęść wystawieni są ludzie słabi i nierozważni! Fakcya ta nie na tém jeszcze ograniczyła swoje roboty: wysadziła żołnierzy portugalskich, którzy się dopuścili nieposłuszeństwa przeciw swoim naczelnikom, przeciw dowódzcom wiernym swojey przysiędze, a to wszystko w imieniu tronu i ołtarza. Któryż tron zgodziłby się na popełnianie takich zbrodni? Któraż religia może

(*)

nakazywać, lub nawet scierpieć podobne postępki przeciw przystoyności i względóm, jakie mieć potrzeba dla familiy, odznaczających się i godnych poszanowania?

O Portugalczycy! do jakiego stanu wasz nieszczęśliwy kray został przywiedziony, pod panowąniem fanatyzmu, hypokryzyi i samowładztwa!... Jeśliby można było, iżby przodkowie wasi powstali z grobow, natychmiastby do nich wrócili, postrzegłszy kolebkę swych zwycięztw zamienioną w jaskinią tak wielkich okropności.

Godni jesteście lepszego losu: szczęście wasze, podobnie jak wasz upadek, zostaje w waszych ręku; postępuycie za memi radami, Portugalczycy! pochodzą one z serca przejętego miłością ludzi i prawdziwie przywiązanego do konstytucyi.

Czas jest, ażebyście otworzyli oczy, ażebyście się zjednoczyli i przypomnieli przysięgę wykonaną na kartę konstytucyyną, dla utrzymania praw waszey Królowey. Tak działając, ocalicie nie tylko swoję oyczyznę, lecz i mego brata, broniąc prawego tronu i religii wolney, katolickiey, apostolskiey, rzymskiey. Nie dopuśćcie zwycięztwa nieprzyjaciołom rządów monarchiczno-konstytucyynych, którzy krzywoprzysięzców na tronach widzieć pragną, aby przez to dodać więcey mocy swojemu zarzutowi przeciwko takim kształtom rządu.

Daleki jestem od tego, iżbym nazywał mego brata krzywoprzysięzcą lub zdraycą; on był wciągniony, i ja póty o nim będę zostawał w tém rozumieniu, póki hersztowie fakcyi, niszczącey porządek, nie opuszczą Portugalii. Portugalczycy! zjednoczcie się przez kartę konstytucyyną; nie jest ona ustawą obcą; została wam nadaną przez Króla konstytucyynego. I co stąd wynikło? Oto wolność, która wam była pierwiey tylko przyrzeczona. Tak jest, Portugalczykowie! skropcie drzewo wolności krwią swoją, a obaczycie wkrótce kwitnącym go i wydającym owoce, na złość wszelkim intrygom i przewrótnościom!

Nie dozwólcie, iżby wiarołomstwo i zdrada zgubny cios zadały waszemu krajowi, temu krajowi, który jest już przywalony ciężarem nayokropnieyszego uciemiężenia. Jesteście ludem wolnym, formujecie naród niepodległy; czegoż więcey spodziewać się możecie? Rządy europeyskie obstają za prawością waszey Królowey; walczcie za nią i za kartę konstytucyyną."

J. C. M. kończy swoję odezwę, zachęcając Portugalczyków, ażeby dali pojąć z uszanowaniem rejentowi głos prawdy, który do niego nawet dosyć niemoże przez zabiegi fanatyzmu, i powtarzając im swoje napomnienia, względem dania pomocy *Don Miguelowi*, z tém upewnieniem, że jeśli póydą za jego radami, ustalą szczęście swey oyczyzny na niewzruszoney posadzie, a w przeciwnym razie, obaczą zapewne wyradzający się między sobą despotyzm nayokropnieyszy, którego obalić nie będą już mogli.

T u r c y a.
Stambuł d. 11 września.
(z Gazety Warszawskiey.)

Poseł Niderlandzki otrzymał z *Korfu* list Posłów trzech Mocarstw sprzymierzonych do Reis Effendego, w którym jeszcze raz wezwano Portę, aby przyjęła traktat z dnia 6 lipca. Zdaje się jednak, iż Porta nie chce się spieszyć z odpowiedzią, i tymczasowie trwać będzie przy swoim systemacie. Jest domysł, iż Porta zachowa milczenie względem wiadomego układu, zawartego między Vice Królem Egipskim i Admirałem *Codringtonem.*

A n g l i a.
Londyn dnia 28 września.
(z Gazety Warszawskiey).

Pierwsi urzędnicy banku angielskiego mieli niedawno długą naradę z Kanclerzem skarbowym. Powszechném jest mniemaniem, iż była mowa, o wywozie złota i srebra do stałego lądu, i o środkach, jakich w przypadku dalszego wywozu użyć wypada.

Niedawno przybył do *Plymouth* officer z wielkiego składu artyllerii w *Woolwich* dla obeyrzenia lawet działowych na wszystkich okrętach wojennych, znaydujących się w porcie. W zbrojowni jest wszystko w nayzupełnieyszym stanie, i uczyniono wszelkie przysposobienia do niezwłócznego uzbrojenia 9 okrętów liniowych.

Xiążę *Liewen*, Poseł Cesarsko-Rossyyski, odebrawszy wczora listy z *Paryża*, miał długą naradę z Xiążęciem *Wellingtonem*, Hrabią *Aberdeen* i Postem francuzkim.

W Irlandyi wzmaga się wzajemna niechęć między Katolikami i Protestantami.

— *Dnia 29* —
(*z teyże gazety.*)

Tuteysza gazeta *Globe* umieściła następujące zatrważające wiadomości z Irlandyi: „Krew płynęła już w walce między Katolikami i Oranżystami. Jednego Katolika zabito w *Managhan*, a dwóch innych raniono; wystrzelono do Xiędza katolickiego, który usiłował uspokoić umysły, i gdyby nie roztropność jednego z członków towarzystwa katolickiego, wypadek ten miałby jeszcze smutnieysze skutki. Stan Irlandyi jest coraz niebezpiecznieyszy. Oranżyści Irlandscy mówią, iż trzeba, aby krew strumieniami płynęła, i takim tylko sposobem spodziewają się odwrócić grożące Irlandyi niebezpieczeństwo, a jeśli rząd tak nie myśli, powinien użyć spiesznie środków dla przeszkodzenia Oranżystom, aby nie wtrącili Irlandyi w przepaść nędzy. Prowincya *Connaughs* była świadkiem wpływu towarzystwa Katolickiego, gdy Pan *Martin*, chcąc bydź obranym w *Gulway*, skłonił się do dania zapewnień, jakich Katolicy żądali. Na początku przyszłego miesiąca odprawi się zgromadzenie Oranżystów. W *Limerik*, w *Gloghen* i *Ferland* były zgromadzenia Katolików; liczba ich wynosiła w pierwszém mieście blisko 3,000 a w drugiém blisko 50,000."

Gazeta *Times* cieszy się, iż młodą Królowę Portugalską przyjęto w Anglii z należnemi jey honorami. „Zachodzą (pisze taż gazeta) okoliczności, które w bardzo krótkim czasie dać mogą dowód, jak przyzwoicie w tém zdarzeniu postąpiliśmy."

Dnia 1 października.
(*z teyże gazety*).

Młoda Królowa Portugalska przybyła już do *Bath*, minąwszy *Plymouth*, gdzie zebrało się przeszło 3,000 wychodców Portugalskich. Tak w *Exeter*, jakoteż w *Bath*, przyjęto ją naywspanialey. W pierwszém mieyscu officerowie konstytucyonistów portugalskich złożyli jey hołd uszanowania. Jenerałowie *Xawier*, *Pizarro i da Silva* podali jey adress, który ją mocno rozrzewnił. Wspomniona Królowa przyjedzie d. 6 b. m. do tuteyszey stolicy, i tymczasowo mieszkać będzie w domu Grellońskim. Margrabia *Barbacena* miał naradę z Xiążęciem *Wellingtonem.*

Według doniesień z *Nawarynu* pod dniem 2 września, Pan *Pulteney Malcolm* objął już dowództwo eskadry naszey po admirale *Codrington*, który przypłynął do *Malty*. Woysko egipskie zaczęło ustępować z Morei, a francuzkie ciągnie ku *Modonowi.*

Okręt liniowy 74rodziałowy *Spartiate*, popłynie dnia 3 b. m. z *Portsmouth* na morze Śródziemne.

Na giełdzie tuteyszey rozeszła się pogłoska, iż Porta wypowiedziała woynę Francyi.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 123.

Wilno dnia 12 Października v. s. 1828 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 3 października.

Nayjaśnieysza Cesarzowa Jeymość Alexandra Fedorowna z Nayjaśnieyszą Wielką Xiężniczką Maryą Nikołajewną, raczyła powrócić w pożądanym stanie zdrowia z Odessy do tuteyszey stolicy. (*R. I.*).

Wiadomość od Woyska Działającego.

(z Ruskiego Inwalida.)

O działaniach pod twierdzą Warną, od dnia 19 do 23 września.

Założone we dwóch mieyscach pod wałem twierdzy podkopy zostały dokonane z pożądanym skutkiem i wysadzone d. 21 i 22 września. Pierwszy z nich, znaydujący się pod węgłem bastyonu północnego, nayblizszego morza, został ukończony bez wielkich trudności i niebezpieczeństw dla robotników: od jego wysadzenia upadła do rowu część jego fortyfikacyy; drugi podkop założony był na prawym froncie drugiego bastyonu północnego. Odnoga jego była odkryta i zapalona przez półkownika Szyldera ze szczególnieyszą odwagą pod samemi wystrzałami nieprzyjaciela, który, dowiedziawszy się o wykonywanych robotach, cztery razy wypadał na nie w nocy, lecz zawsze był odpędzony ze stratą. Wysadzenie nastąpiło o godzinie trzeciey z południa i skutek jego dostatecznie odpowiedział naszym oczekiwaniom. Tym sposobem w warowniach Warny zrobione zostały dwa wyłomy w obu pomienionych bastyonach.

Oddział Omera Vrione nie robił żadnych poruszeń od dnia 18, chociaż otrzymał pomoc. Z naszey strony oddział Jenerał-Adjutanta Bistroma również wzmocniony; przed jego pozycyą wzniesione są nowe reduty, i, słowem, przedsięwzięto wszelkie, jakie tylko można, środki, ażeby oblężona twierdza żadney nie mogła otrzymać pomocy.

Jenerał piechoty Xiąże Eugeniusz Wirtembergski, zostawiwszy mocną awangardę w Hadżi-Hassan-Larze, posunął się sam ku Osmanczykowi. Dla wzmocnienia prawego skrzydła pozycyi Jenerała Adjutanta Bistroma, zbliżony oddział Jenerał-Majora Delingshauzena, który zajął wieś Peinardżi.

O działaniach pod twierdzą Szumlą, od dnia 16 do 21 września.

Dnia 16 września zrana nieprzyjaciel rozpoczął mocny ogień ze swoich warowni, i w tymże czasie jazda jego wielkiemi kupami napadła poczty przodowe przeciwko lewego naszego skrzydła. Jenerał-Major *Sysojew* z rezerwą półkow kozackich spotkał ją, starając się naprowadzić pod wystrzały naszych redut. Około południa pociągnęła z miasta tamże dla wzmocnienia, Turecka piechota regularna i konnica; ale trafne wystrzały z naszych redut zmusiły wszystkie te woyska powrócić do Szumli.

W dniach następnych były tylko z obu stron strzelania, które żadney nie sprawiły szkody.

Dnia 20 września nieprzyjaciel wysłał do 4000 piechoty i 5000 jazdy z 14 działami na drogę Sylistryyską, iżby od obozu naszego odciąć Jenerał-Majora Nabela, który z brygadą ułanow szedł ku Szumli. Jenerał-Adjutant Hrabia Orłow, któremu poruczono było uprzedzić to usiłowanie, udał się niezwłócznie w ślad za tym oddziałem z jedną dywizyą konnych strzelców, 4ma batalionami piechoty i 16 działami ku wsi Kadikioi, obrócił działania nieprzyjaciela na siebie, i, zbiwszy wystrzałami swojemi postawione przez nieprzyjaciela działa, zmusił go do cofnienia się. Tymczasem Jenerał-Major Nabel, spotkany przez jazdę turecką, odparł ją i połączył się z dywizyą Hrabiego Orłowa.

OGŁOSZENIE.

Nowe Dzieła.

2. W tych dniach wyszło z druku, nakładem Glücksberga Xięgarza i Typografa Cesarskiego Uniwersytetu, i przedaje się we wszystkich xięgarniach Wileńskich. Dzieło, pod tytułem: *Pastor Protestancki i jego Rodzina.* Romans przełożony z dzieł sławnego Augusta Lafontena przez E. F. Gurskiego 4 tomy. Cena r. sr. 2 kop. 50. a w gustowney tekturowey oprawie r. sr. 2 kop. 70.

Wolno drukować. Wilno d. 26 września 1828 roku. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

---

1 Od Wołyńskiey Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey powtórnie przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą, przeterminowany, nieruchomy majątek obywatela Radcy Taynego Hrabiego Stanisława Worcela, położony w Wołyńskiey gubernii w Rowieńskim Pcie, we wsi Złaznem 135 dusz płci mężkiey włościan, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiém na niey zabudowaniem, za nieopłacenie za pożyczką w Magistraturze przez plenipotenta Hr. Stanisława Worcela, Gubernialnego Sekretarza Bielskiego kapitału i procentow srebr. 2682 rub. 93 kop. i ass. 7489 r. 95 kop.; dla czego naznaczono terminy do targow 1szy 22, 2gi 25 i 3ci ostateczny 29 stycznia następującego 1829 roku. Zatém życzący kupić ten majątek, zechcą przybydź na oznaczone terminy do tey Magistratury z gotowemi pieniędzmi i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz. Dnia 2 oktobra 1828 r.

Pełniący obowiązek Wołyńskiego Gubernialnego Zytomirski Powiatowy Marszałek i Kawaler Jan Głembocki.

Sekretarz Kondratjew.

---

1 Od Wołyńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż opisane tuteyszey gubernii w miasteczku Jampolu cztery domy i jeden murowany kram ze sklepem tamecznych żydów, za niepłacenie peny za kontrabandę, ocenione jako to: Berki Haiperina 300 rub., i kram jego 1000 rub., Ayzika Leybowicza 100 rub., Szmuyły Soyfera 120 rub., oddane na przedaż z publicznego targu; zatém życzący kupić te domy i kram, zechcą przybydź do tego Rządu na terminy 16, i 24 następującego oktobra, a 3ci ostateczny, od dnia wydrukowania w gazetach, we 3 miesiące. Dnia 18 septembra 1828 r.

Sekretarz Lawdański.

---

1 Skutkiem Ukazu Rządzącego Senatu 3go Appellacyinego Departamentu d. 23 mca augusta idącego roku do Mińskiego Głównego Sądu 2go Departamentu względem uznania wieczystey taxy i exdywizyi na majątki zeszłego Kazimierza Sulistrowskiego byłego Gubernatora Mińskiego pod N. 2012 nadesłanego, zrobiwszy Departament przez żurnalną rezolucyą dnia 25 mca 7bra teraźn. roku należyte we wszystkich punktach rozporządzenie, iżby Sąd Exdywizorski w majętności Kurzeńcu w Pcie Wileyskim sytuowanym exystujący czynności swey nie przerywał ukazem onemu zalecił, do którego to Są-

du Exdywizorskiego aby wszystkie do tey Exdywizyi interessowane strony na dzień 10 xbra idącego roku sami osobiście, lub przez swych plenipotentow z posługującemi sobie dowodami sub amissione stawały, Sąd Główny Miński 2go Departamentu zastrzega, i o tém do gazet Kuryera Litt. ninieyszą przesyła awizacyą. 1828 roku mca 8bra 6 dnia.

Sekretarz Tytularny Sowietnik Atanazy Rent. Protokólista Józef Herman.

---

1 Od Podolskiey Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż oddany na ewikcyą tey Magistraturze, za ominieniem terminu murowany dom Kamienieckiego obywatela żyda Herszka Uszerowicza Sihała, w mieście Kamieńcu położony, oceniony 16000 rub. ass., dla uzyskania długu, za pożyczką jego w tey Magistraturze, wynoszącego oprócz procentow 100 czer. zł. złotem, 1575 srebr. i 1250 rub. assygn., będzie się przedawać w tey Magistraturze we 4 miesiące od poźnieyszego wydrukowania o tém w gazetach obu stolic, o czém ogłoszono będzie osobno.

Sekretarz Czarnucki.

---

1 Niżey podpisani w skutek dekretu Remissyynego Ziem. Lidz. w dacie 1828 roku junii 21 dnia zapadłego, dla rozdzielenia funduszow zeszłego Jana Frąckiewicza b. Sędziego, oraz żony jego Zuzanny z Iwaszkiewiczow i syna Antoniego Sędziego Frąckiewiczow przeznaczającego, w terminie naznaczonym to jest w dniu 15 bieżącego mca julii do majątku Lebiodki zjechawszy, po ułatwieniu pierwszo zjazdowych kwestiow, ostateczne rozpoznanie wszelkich między temi WW. Frąckiewiczami a ich kredytorami stosunkow, na dzień 20 przyszłego miesiąca oktobra odłożyli, ażeby więc interessowani w tém dziele i mający pretensye do wymienionych WW. Frąckiewiczow na powyższy termin jawić się sub amisione nieomieszkali, przez niniejszą awizacyą zapowiadają. Datt 1828 julii 20 dnia.

Leonard Dowgierd b. Sędzia Ziem. Pttu Lidz. Prezydujący Exdywizor.

Kazimierz Adamowicz Exdywizor.

Józef Dziełyc Lidzki Grodzki Pisarz Exdywizor.

---

1 Oświadczenie imieniem Staroz. Wulfa Jankielowicza Jakubsona obywatela Wileń. czyni się z następney okoliczności: dało się słyszeć żałł. delatorowi, iż niejakie osoby miały zamiar sformować testament niby przez żałł. Delatora uczyniony; zapobiegając więc temu, ażeby w saméy istocie nie było tak mimo wiedzy żał. delatora, a na krzywdę istotnych sukcessorow zdziałanem, przez niniejsze urzędowe oświadczenie żałcy delator zapowiada, że nigdy po datę teraźnieyszą żadnego testamentu nie czynił, i jeżeliby w poźnieyszym czasie jaki się okazał, więc jest bez żadnego waloru, mimo wiedzy żał. delatora zdziałany, żadnego znaczenia nie ma, i u prawa przyjętym (jako sfabrykowany) bydź nie może, i w tém nadal bezpieczeństwo bez omieszkania niniejsze urzędowe opowiadania czyniąc własną ręką podpisuję. Datt roku 1828 mca 8bra 8 dnia, niemniey jeżelibi ktokolwiek miał pretensyyne pisma, wexle, obligi i tym podobne do żał. delatora stosujące się, ażeby dla odebrania satysfakcyi pod upadkiem pretensyi swych jawili się do Sądu Magistratu Wileń. do dnia 15 9bra teraźn. 1828 r. zatrzega się.

Виленскій 3шей Гильдіи Купецъ Вулфъ Янкѣловичъ Якубсонъ.

Roku 1828 mca oktobra 8 d. po nastałey w Magistracie Wileń. rezolucyi przed Aktami miasta Wilna stawając obecnie Wileński 3ciey gildyi kupiec Wólf Jankielowicz Jakubsou, takowe oświadczenie wpisać do protokółu potocznego podał, o czém, i że jest wpisane świadczę.

(L. S.) Ignacy Misiewicz M. W. Regent.

Wolno drukować. Wilno d. 9 październ. 1828 r. A. Powstański Prez. Kom. Cen. Wileń. Radca Koll. i Kawaler.

---

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu Czasowey Expedycyi ogłasza się, iż z przyczyny niejawienia się kontrahentow na naznaczone uprzednio terminy do kupienia oddanego na ewikcyą i przeterminowanego murowanego dwupiątrowego domu żydow Wulfa Szlomowicza i Leyzerowey Nechisow, położonego w mieście Wilnie na końskim rynku pod N. 1191, Wileńska Magistratura Powszechney Opieki naznaczyła nanowo terminy: 1szy 25, 2gi 26, a 3ci ostateczny 29 oktobra; a zatém życzący kupić ten dom Nechisow zechcą przybydź do Wileńskiey Magistratury Powszechney Opieki na wyżey naznaczone terminy. Dnia 4 oktobra 1828 roku.

Sowietnik Dmitrewski.
Sekretarz Sokołowski.
Naczelnik Stołu Konarzewski.

---

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu Czasowey Expedycyi ogłasza się, iż z przyczyny nieoddania pożyczonego przez żyda Jochela Mejerowicza Jochelsona w Wileńskiey Magistraturze Powszechney Opieki kapitału na ewikcyą trzech murowanych jego domow w mieście Wilnie pod N. 231—232 i 251 znaydujących się, naznaczono przez tę Magistraturę na przedaż tych domow terminy: 1szy 16, 2gi 17, a 3ci ostateczny 19 następującego listopada; w skutek czego życzący kupić domy Jochelsona, zechcą przybydź na naznaczone terminy do Wileńskiey Magistratury Powszechney Opieki. Dnia 4 oktobra 1828 roku.

Sowietnik Dmitrewski.
Sekretarz Sokołowski.
Naczelnik Stołu Konarzewski.

Z poprawą omyłki.

3 Pocztamt Litewski niniejszém wzywa życzących wziąć na siebie dostawę potrzebnych jemu dla niższych pocztowych służących Litewskiey Dyrekcyi dwuroczney i jednoroczney ammunicyynych rzeczy, a mianowicie: sukna ciemnozielonego, białego, szarego i czarnego, podług wzorow w ogóle 6059 arszynow 14 wierszkow, maszestru czarnego 822 arsz. 6 wiersz., stametu ciemnozielonego z częścią mamisu 3774 arsz. 8 wiersz., sukna szarego ruskiego z małą ilością czarnego 4511 arsz. 3¼ wiersz.; pantalonow letnich z flamskiego płótna zupełnie uszytych na podszewce 434, giwerow paradnych z galonami i całym przyborem dla pocztylionow 581, kapeluszow pojarkowych czarnych 166, halsztuchow czarnych sukiennych 1198 i towaru na bóty z

podeszwami i z całym przyborem 599 par; ażeby takowi przybyli do Pocztamtu dla odbycia targow, na niżey oznaczone terminy a mianowicie: 1szy 10, 2gi 14, a 3ci 17 następującego grudnia z dostatecznemi i prawnemi ewikcyami, bez których nikt do targu dopuszczonym bydź niemoże; takowe doniesienia z ewikcyami powinny bydź przedstawione do Pocztamtu wcześnie, to jest, w wilią naznaczonych do targow dni dla wygodnieyszego ich rozpatrzenia poszczególe; dalsze zaś warunki objawione będą przy targach. Dnia 29 7bra 1828 r.

Expedytor Jan Biernikow.
Naczelnik Stołu Adamowicz.

---

3 Gdy według organizacyi wyszłego w r. 1824 nowembra 14 d. o kupcach i innych handlarzach, oraz przemyślnikach postanowienia N a y w y s o c e y utwierdzonego, zbliża się już wkrótce termin zapisywania się do gild kupieckich wszystkim w tém mieście Wilnie właściwy kupiecki handel prowadzącym, od dnia 1 następującego mca 9bra; przeto Rada miasta Gubernskiego Wilna przez ninieysze ogłoszenie trzykrotnie w gazecie Kuryera Litt. pomieszczone, obowiązuje wszystkich bez wyjątku tak Chrześcian jako i Starozakonnych, zapisanych w kupiectwo na rok idący, a równymże sposobem obowiązanych zapisać się na rok następny do tegoż kupiectwa i otrzymać świadectwo według rodzaju handlu, aby począwszy od dnia 1 nowembra i nieopoźniając się do ostatnich dni decembra bezzwłócznie przed nowym rokiem kupcy dla wniesienia przynależnych od nich do Skarbu pieniędzy z potrzebnemi dowodami, i dla otrzymania przyzwoitych świadectw do teyże Rady na Ratusz jawili się, gdyż w przeciwnym zdarzeniu jeśli tacy kupcy do gildyi w czasie zakreślonym niezapiszą się i nieotrzymają prawnych świadectw, tedy im handle i dalsze zaprowadzenia zamknięte zostaną. Datt 1828 roku oktobra 6 dnia.

Pełniący Obowiązek Głowy Miasta K. Wener R. M. W.
Pism. Rady M. W. Józef Woytkiewicz.

3 Od Litewsko-Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na przedaż pięciu starych, położonych w mieście Grodnie domow, ocenionych przeszłego 1827 roku 434 rub. 69 kop. sr., naznaczone były w Gubernialném Rządzie targi we trzy miesiące od dnia pierwszego wydrukowania o tém w gazecie Kuryera Litewskiego, lecz że za nadeyściem tego czasu nikt z życzących niejawił się, więc dla tego nanowo naznaczają się terminy w tymże Rządzie: 20 grudnia tego roku, i 20, 21 lutego następującego 1829 r., na jakowe życzący targować się wzywają się z prawnemi widami.

Sekretarz i Kawaler Piotr Ludohowski.

---

3 Za dekretem Remissyynym Sądu Głównego Litewsko Wileńskiego 2go Departamentu w roku 1828 marca 10 dnia ferowanym ustanowiony Sąd Exdywizorski w majątku Syrutanach w Powiecie Wiłkomirskim położonym, dla domierzenia satysfakcyi kredytorom zeszłego Józefa Łappy v. Marszałka Wiłkomirskiego z jego majątkow, w dniu 25 bieżącego mca 7bra ad fundum Syrutan zjechał, czynność pierwszozjazdowym działaniom właściwą zaskutecznił: komportacyą wszelkich papierow stosunki do massy konkursowey i od massy wykrywać mogące na dzień trzeci miesiąca nowembra z persystencyą 4ro niedzielną roku teraźnieyszego do Kancellaryi Ziemskiey Pttu Wiłkom. przeznaczył, i termin zjazdu na rozprawę oczewistą dzień 4ty decembra 1828 roku zadeterminował. Zeby więc interessowane osoby dostatecznie o tém wiedzieć mogły, przez Gazetę Kuryera Litewskiego trzykrotnie awizować postanowił.

Adam Dauksza Prezydent Grodz. Wileń. i Kawaler Exdywizor.
Regent Floryan Hałko.

---

2 Z rozporządzenia Rządu Gubernskiego Lit. Grodzień. będzie się odbywać w Opiece Szlacheckiey Ptu Grodzień. w dniach 11, 12 i 13 grudnia roku idącego licytacya, na wyprzedaż starey cegielni w mieście Grodnie, przy rzeczce Horodniczance pobudowaney, do domu JW. b. Vice-Gubernatora Maxymowicza należney, rubli sr. 9 kop. 35 ocenioney, na jakową też Opieka życzące osoby zaprasza. Datt Grodno 1828 roku mca październ. 5 dnia.

Za Marszałka Grodzieński Prezes Ziemski Jan Sokołowski.
Szlachecki Sekretarz Lebel.

---

3 Sąd Taxatorsko Exdywizorski dekretem Remissyynym Sądu Gł. Grodzień. 2go Depart. w dniu 19 julii 1828 roku ferowanym dla podziału między JOO. Xiążąt Michała Połkownika Woysk Poll., Mikołaja Porucznika, i Franciszka Radziwiłłow sukcessorow zeszłych Mikoła i Franciszki z Butlerow rodzicow i Karola brata XXżąt Radziwiłłow, dobr Jaworu, Zyrmun, Bielska i Deynowa i dla usatysfakcyonowania długow autecessorskich i przez samychże rozprawiających się Xiążąt na pomienione dobra zaciągnionych przeznaczony, do majętności Jaworu przybyły, ułatwił to wszystko cokolwiek do zaskutecznienia w pierwszym zjeździe poruczonem było, to jest: względem urządzenia Administracyi dóbr, uczynił stosowne Sądowi Głównemu przedstawienie, przeznaczył geometryczny wymiar tychże dóbr i inwentacyą, uznał komportacye na Xiążętach, Michale, Mikołaju i Franciszku Radziwiłłach, i na wszystkich ich osobistych i antecessorskich, duchownych i cywilnych, stawających i niestawających kredytorach: do spełnienia takowych komportacyow dnia 1 decembra teraźnieyszego roku w Kancellaryi Ziemskiey Lidzkiey, pod winami sprzeciwieństwa obowiązał; persystencyą złożyć się mających, na komportacyą papierow, przez trzy miesiące, i w tém przeciągu czasu, wzajemną kommunikacyą onych za rewersami, zastrzegł; i na powtórny swój zjazd do majątku Jaworu w Powiecie Słonimskim sytuowanego, celem ostatecznego rozsądzenia całey działowey i konkursowey sprawy dzień 15 maja przyszłego 1829 roku zakreślił, o czém wszystkiém, stawające i niestawające, a względem massy konkursowey interessowane strony, przez niniejszą trzykrotnie, w Gazetach St. Petersburskiey, Kuryera Litt. i Warszawskiey umieszczającą się awizacyą zawiadamiając, do stanności przed sobą w wyrażonym ostatecznym terminie z dowodami i wszelką gotowością, kredytorow uprzednich dziedziców dóbr

jaworskich i żyrmuńskich, osobistych kredytorow teraźnieyszych tychże dóbr właściciel Xiążąt, Michała, Mikołaja i Franciszka Radziwiłłow, a także kredytorow zeszłego ich brata Xięcia Karola Radziwiłły, oraz z jakiegokolwiek względu do dóbr Jaworu i Zyrmun w Powiatach Słonimskim i Lidzkim sytuowanych, duchownych i cywilnych pretensorow, i wszystkie interessowane osoby, pod utratą ich należności czyli pod ammissyą na skutek polecenie Sądu Gł. w ostatecznym wyroku zakreślić się mającą, wzywa i powołuje. Działo się w Jaworze dnia 19 septembra 1828 roku.

Dominik Butkiewicz b. Chor. Pttu Lidz. Prez. Exdywizor.

Edward Adamowicz Sędzia Ziemski Lidzki Exdywizor.

Antoni Andrzeykowicz b. Assessor Sądu Gł. i Kawaler Exdywizor.

Regent Wincenty Janowski.

---

3 R. 1828 mca września 19 d. Sąd Exdywizorski funduszu zeszłego Tadeusza Bukatego Biskupa Tespienskiego Suffragana Zmudzkiego, po odbytych aktach kalkulacyi, werefikacyi, w Lichcianach, do jakich aktow Xawery Hrabia Lipski Prezydent, Tadeusz Bukaty Szambelan, Kudrewiczowa, Boski, Rodziewiczowie i Piotrowiczowie, nie stawali, żeby niewiadomością wymawiać się nie mogli i do oczywistey Exdywizorskiey rozprawy przystępowali, przez ninieyszą awizacyą uprzedzając podobnie wszystkie strony do tey Exdywizyi należące zawiadamia, iż juryzdykcyą swojego Sądu ze względu, że w Szydłowie utrzymanie się i lokacye, dla urzędu jest trudne, do miasta Powiatowego Rosień przenieść postanowił, i od 22 8bra 1828 zaymować się będzie w sali Sądu Grodz. Rosień. w Rosieniach, gdzie osoby komplet tego Sądu składające, jako zajęte urzędowaniem w Rosieniach, na sessyach poobiednich dzieło ninieysze Exdywizorskie rozebrać przedsięwzięły.

Prezydujący w Exdywizyi Sędzia Grodzki Rosien. Pttu Jan Łoppatta.

Sędzia Grodz. i Exdywizorski Antoni Dowgwiłłowicz.

Sędzia Ziemski Powiatu Rosienskiego Norbert Paszkiewicz.

Regent Ziemstwa Rosienskiego Teofil Dowiatt.

Publication.

Demnach von einer Hochverordneten Livländischen Gouvernements Regirung wegen des ad instantiam der hiesigen Handlung Johann George Lamprecht, in öffentlicher Licitation zu veranstaltenden Verkaufs einer von dem Herrn Anton von Fölckersamb zum Besten des Wilnaschen Kaufmanns Benjamin Marcus Perez oder inhaber zu Minsk am 8 Maerz 1808 über 1070 Stück Ducaten, und zwar am 23 April 1809 in Wilna oder wo das Document sonst vorgezeigt wird, zahlbar ausgestellten, am 8 Maerz 1808 coram Notario publico in das Protocoll-buch der Stadt Minsk sub N. 2 eingetragenen, am 26 April 1809 wegen Nichtbezahlung vor den Wilnaschen Acten manifestirten, und zum Ingrossiren daselbst angenommenen, und endlich am 29 November 1809 den Russisch-Kaiserlichen Kurländischen Seelburgschen Instanzgerichts Acten ingrossirten und üblichermaassen corroborirten, von dem genannten Kaufmann Perez gedachter hiesigen Handlung Johann Georg Lamprecht zum Kastenpfand constituirten obligation. Die Abhaltung noch maliger Torgtermine vorgeschrieben und selbige auf den 5, 6 und 7, so wie der Peretorg auf den 8 November dieses Jahres anberaumt worden sind, als wird solches so wie daß bei einem Edlen Vogteilichen Gerichte der Kaiserlichen Stadt Riga zur Verlautbarung des Bots und Ueberbots Kaufliebhaber an gedachten Tagen, zur gehörigen Zeit spätestens um 11 Uhr Vormittags sich ein zufinden haben, zur allgemeinen Wissenschaft von einem Edlen Vogteilichen Gerichte desmittelst bekannt gemacht. Riga Rathhaus den 20 September 1828.

C. Gross

Jud. Prael. Imper. Civil. Reg. Secretarius.

3 Po przedpisaniu Rządu Gubernskiego Liflandzkiego oznaczają się termina powtórne, na Instancią tuteyszego handlu Johanna George Lamprechta, do publiczney przedaży obligu od Jmci Pana Antoniego von Foelkersamba na rzecz kupca Wileńskiego Benjamina Markusa Pereca, albo prawnego possesora takowego obligu, w Mińsku roku 1808mym dnia 8go marca na summę 1070 dukatow wydanego, dnia 23go apryla roku 1809tego w Wilnie albo gdziekolwiek takowy dokument pokazany będzie zapłacić się mającego, dnia 8go marca 1808go roku coram Notario publico w Księgi Protokułow miasta Mińska pod N. 2 wprowadzonego, z przyczyny niezapłacenia dnia 26 apryla 1809go roku przed Aktami Wileńskiemi manifestowanego, oraz tam do Ingrossacyi przyjętego, a nakoniec dnia 29tego nowembra 1809tego roku Rossyysko-Imperatorskich Kurlandzkich, Selburgskich Aktach ingrossowanego i zwyczaynym sposobem korroborowanego od wyż wyrażonego kupca Pereca z wyż pomienionemu handlu Johanna George Lamprechta w zastaw (Pignus) oddanego, na dzień 5ty, 6ty i 7my nowembra roku bieżącego a peretorg nastąpi d. 8go tegoż miesiąca i roku w Sądzie Szlachetnym Woytowskim Imperatorskiego miasta Rygi (Vogtey). To wszystko podaje się do publiczney wiadomości, ażeby ochotnicy do takowego kupna jawili się w terminach do godziny 11stey w spomnionym Sądzie. Dat. w Ratuszu miasta Rygi dnia 20 7bra 1828 roku.

C. Gross Jud. Praetorii Civit. Regens. Secret.

Pro vero Translato. Ferdynand de Gwiazdowski Translator Polski Gubernski Sekretarz.

Kurs wexlow i pieniędzy:

St. Petersburg dnia 5 października.

Na Londyn	na 3 miesiące	pens	$10\frac{9}{16}$, $\frac{19}{32}$, $\frac{5}{8}$	za rub. assygn.
— Amszterdam	— 65 dni .	cens	—	
— — —	— 3 mies.	—	$52\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$	
— Hamburg	— 65 dni	szil. ban.	$9\frac{9}{16}$, $\frac{19}{32}$	
— — —	— 3 mies.	— —	$9\frac{19}{32}$,	
— Paryż	— 70 dni	santim.	—	
— — —	— 3 mies.	— —	$109\frac{1}{2}$,	

Czerw. zł. holend.	11 r. 20 kop.
Rubel złoty	3 — 86 —
Rubel srebrny	3 — 69

Nieustający dochod Kommissyi umorzenia długow:

6% assygnacyami	—	procen.
6% srebrem	—	
5% także	89	

Ryga dnia 1 października.

Na Amszterdam	na 65 dni	cens.	$53\frac{1}{2}$
— Hamburg	— 65 dni 6.	szil.	$9\frac{25}{32}$, $\frac{11}{16}$
— Londyn na 3 miesiące	.	pens	$10\frac{11}{16}$
Rubel srebrny	3 rub.		$70\frac{1}{4}$ kop.
Stary alberts-reichstaler .	4 —		$66\frac{4}{5}$ —

Odessa d. 24 września.

Na Genuę	— 75 dni	sent.	$108\frac{1}{2}$.
— Liwornę	— 75 —	sold.	$24\frac{1}{4}\frac{4}{7}\frac{8}{5}$.
— Paryż	na 3 miesiące .	cent.	$108\frac{1}{2}$
— Tryest	— 3 mies. . .	kreyc.	$25\frac{1}{2}$.

Machmud miękki — —	14 r. 70 k. — — — —
— — twardy — —	12 r. 60 — — — — —
Rub. sr. — — — —	3 r. $77\frac{1}{2}$ — — — —
Rupje stary — — —	2 r. 4 — — — — —
— — nowy — — —	2 r. 8 — — — — —
Talar hiszpański — —	4 r. 95 — 4 r. 96 k.
Czer. zł. holl. — —	11 r. 52 — 11 — 60 —

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO. N. 123.

Wilnö dnia 12 Października v. s. 1828 roku.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

3 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ обьявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Надворнаго Совѣтника Николая Иванова Владимирова, состоящее Могилевской Губерніи Белицкаго Повѣта въ селѣ Черномъ 55 мужеска пола душъ, писанныхъ по 7 ревизіи, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ будущаго 1829 года февраля мца первый 12, вторый 14, и третій 19 числъ. Желающія купить имѣніе сіе могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время и видеть въ ономъ продаваемому имѣнію списъ, условія и форму купчей крѣпости. Экспедиторъ Осмоловски.

3 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania ninieyszem ogłasza się, iż w niey przedaje się przez aukcyą, z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominieniem terminu, nieruchomy majątek Radcy Dworu Mikołaja Iwanowicza Władimirowa, położony w Mohilewskiey Gubernii Belickiego powiatu w majątku Czernym 55 płci męzkiey dusz, zapisanych do 7 rewizyi, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niey zabudowaniem, do czego naznaczono terminy do targow następującego 1829 roku w miesiącu lutym: 1szy 12, 2gi 14, i 3ci 19; życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

---

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Na uzyskanie wyliczoney przez Jurborską Tamożnię za ukrywane w Szawelskiey żydowskiey Szkole kontrabandne towary, peny 2600 rub., oddany na przedaż z publicznego targu, opisany i oceniony 105 rub. assygn. drewniany dom, w mieście Szawlach położony, z placem długości 20 sążni i 2 arsz., a szerokości 11 sążni, właściciela towarow żyda Judela Szajowicza; zatém życzący kupić ten dom zechcą przybydź do tego Rządu dla targow na oznaczone terminy: 1szy 5, 2gi 7, a 3ci ostateczny 9 następującego listopada. Dnia 8 oktobra 1828 roku.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Kolleski Sekretarz Purzycki.

---

2 Sąd dzielczy i Taxatorsko-Exdywizorski na usatysfakcyonowanie sukcessorow zeszł. Onufrego Markiewicza, a kredytorów i pretensorów WW. Mateusza i Jana Markiewiczów, w majętności Sawiczach przeznaczony, przedsiębiorąc czynność dekretem Remissyynym Sądu Głł. 2go Departamentu Gubernii Litewsko Grodzieńskiey i ukazem poślednie wyszłym sobie poruczoną zaskutecznić; kiedy dla ważnych przyczyn do ukończenia przedsięwziętego dzieła przystąpić niemógł, i na żądanie tak sukcessorów jako też kredytorów ostateczne ukończenie sądownictwa swojego do dnia 12 nowembra teraźn. 1828 roku odłożyć znalazł się w konieczności; że przeto w dniu 12 9bra do majętności Sawicz niezawodnie zjedzie, i nieczyniąc nadal żadnych odkładów do ukończenia wszelkiey czynności, choćby pod niestanność lub odstąpienie którey-kolwiek strony, przystąpi, zapewnia, a na nieprzychodzących wierzycieli i pretensorów że wieczystą amissyą zapisać będzie miał władzę, zapowiada.

Prezydujący Exdyw. Felicyan Wereszczaka.
Franciszek Pietraszewski Exdywizor.
Antoni Szpiehalski Exdywizor.

---

3 Od Mińskiey Skarbowey Izby ogłasza się, iż w niey odbywać się będą targi na oddanie w 9cioletnią od d. 12 kwietnia następującego 1829 roku arendę, w Mozyrskim pcie Skarbowego majątku Turowa, w którym zawiera się w miasteczku Turowie ekonomiczny dóm 1, folwarkow 6, włościańskich dymow 975, dusz podług ostatniey rewizyi męzkich 2774, a żeńskich 2805, dochodu podług inwetarzow 1815 roku wyliczono 21,730 rub. 43¼ kop. sr., z którego położono rozchodu na utrzymanie w całym majątku ekonomicznych służących, doktora z dwóma uczniami i na medykamenta 2667 rub. sr.,— albo też w przypadku niejawienia się życzących wziąć w arędę cały majątek, oddawać się będą na trzy lata od tegoż 12 kwietnia, zostające w tym majątku karczmy, młyny, przewozy, rybne tonie, woskoboynie, dom gościnny, kramy i magazyny, za jakowe wszystkie artykuły wyliczono podług tychże inwentarzow rocznego dochodu 4204 r. 58½ kop. sr. Zatem życzący wziąć cały majątek Turowski, albo same tylko wyliczone czynszowe artykuły, zechcą przybydź dla targow do tey Izby z dostatecznemi ewikcyami, pierwsi w proporcyi dwurocznych, a ostatni na trzecią część całey odkupney summy na terminy tegoż 1829 roku w czasie Mińskich kontraktow w mcu marcu 1szy 5, 2gi 6 i 3ci ostateczny 8, a na przetarg d. 9; warunki zaś każdy za przybyciem do targow, może zapotrzebować i widzieć w Izbie. Dnia 29 7bra 1828 r.

Assesor Paweł Jurak.
Sekretarz Hołyński.
Stołunaczelnik Troncewicz.

JP. Henryk Michault Profesor Mechaniki i Fizyki przybyiy tu z Warszawy, ma zaszczyt donieść Szanowney Publiczności, iż wkrótce otworzy swóy gabinet Fizyczny, Optyczny i hidraulniczny, oraz widoki teatru mechanicznego w tey stolicy jeszcze nigdy niewidzianego. O czasie i mieyscu afisze ogłoszą.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

---

3 Od Mińskiey Skarbowey Izby ogłasza się, iż niżey wyrażone skarbowe majątki i czynszowe artykuły oddają się od 12 kwietnia następującego 1829 roku w arendowną dzierżawę, zatém życzący wziąć, zechcą przybydź do tey Izby z dostatecznemi w proporcyi dwurocznych dochodów ewikcyami do targow na terminy: 1szy 5, 2gi 6, 3ci ostateczny 8, a dla przetargu 9 marca 1829 roku majątki te są następujące:

Nazwiska majątkow.	W nich folwarków.	Podług ostatniey rewizyi. Dymow	Dusz męzkiey	Dusz żeńskiey	Ziemi. Uprawney dziesięcin	Ziemi. Sianożęci dziesięcin	Rocznego podług inwentarzow opłacanego dochodu i naddanych jak przy uprzednich, tak i przy ostatnich targach. Srebrem Rub.	Srebrem Kop	Assygn. Rub	Assygn. Kop
w Powiatach. *Mińskim.* W części majątku Prylep nazywającey się, Rudnia Karczmy	—	—	—	—	—	—	—	—	325 naddano 55	—
Wileyskim. Starostwo Miadziolskie.	2	369	943	851	Włościańskiey uprawney i sianożęci. 14114 z sążniami. Ekonomiczney uprawney i sianożęci. 760 z sążniami.		4634 a podług inwentarza zrobionego 1828 r. wyliczono 5112	$47\frac{1}{4}$ $38\frac{1}{4}$	—	—
Starostwo Nowikowskie	—	14	38	26	Włościańskiey uprawney i sianożęci. 352 Ekonomiczney dolewoy takieyże. 69 z sążniami.	—	185	90	—	—
Starostwo Olszewickie	1	10	35	32	Włościańskiey uprawney i sianożęci. 1302 Ekonomiczney uprawney i sianożęci 126 z sążniami.	—	198	$39\frac{1}{4}$	—	—
Starostwo Bytkowskie	—	—	—	—	105	7 z sąż.	68	—	—	—
Borysowskim. Majątek Jakubowicze	1	10	36	37	Włościańskiey uprawney i sianożęci. 105 Ekonomiczney uprawney 64 sianożęci 29. z sążniami.	—	352	—	—	—
Dziśnieńskim. Część Starostwa Sutorowickiego	—	2	10	6	Włościańskiey uprawney i sianożęci 75 Ekonomiczney 41	— 10 z sąż.	62	40	—	—
Starostwa Brasławskiego folwark Marjanow.	1	10	32	36	Włościańskiey uprawney i sianożęci. 448 Ekonomiczney 75 z sążniami.	— 12	989	$6\frac{1}{4}$	—	—
Starostwo Chorobrowskie	—	—	—	—	98 z sążniami	63	103	80	—	—
Starostwo Swiderskie	1	11	28	34	Włościańskiey uprawney i sianożęci. 414 Ekonomiczney uprawney 56 i sianożęci 17. z sążniami.	—	330 naddano 39	$69\frac{3}{4}$ $31\frac{1}{2}$	—	—
Pińskim. Starostwo Suszyckie	—	—	—	—	59	4 z sąż.	46 naddano 5	20 30	—	—
Starostwo Czerniachowskie	—	—	—	—	16 z sążniami.	—	14 naddano. 2	25 75	—	—
Stlrostwo Załuskie	—	—	—	—	75 z sążniami.	2	36	45	—	—
Starostwo Połtaranowickie	1	19	41	33	Włościańskiey uprawney. 170 z sążniami. sianożęci 17 z sążniami. Ekonomiczney uprawney 121 z sążniami. sianożęci 27 z sążniami.		286	15	—	—

Objaśnienie: Wyrażone w tey Wiadomości Skarbowe majątki i czynszowe artykuły, oddają się w 12stoletnią dzierżawę, a zostające w części majątku Prylep nazywającey się Rudnia czynszowe artykuły w 3letnią dzierżawę, folwark zaś Marjanow do 12 kwietnia 1837 roku, i Starostwo Połtaranowickie do 12 kwietnia 1833 roku. Sowietnik Włodzimierz Weredkowicz.

Sekretarz Hołyniewicz. Naczelnik Stołu Troncewicz.